

Analyse af konflikten i Nordøstsyrien

Af Kofi Dakinah medlem af RIKOs Research & Analysegruppe

”Amerikanernes omorganisering og Tyrkiets militære offensiv har ændret magtbalancen og bragt nye aktører til det nordlige Rojava.

BAGGRUND

Syriens eksperter fra hele verden har udtrykt bekymring for, at den nylige optrapning af konflikten i den nordlige del af Nordøstsyrien kan påvirke langsigtet stabilitet. Den danske regering ønsker at bidrage til stabilitet i området ved at reducere regional usikkerhed, terrorisme, migration og længerevarende flygtningekriser,¹ og Folketinget diskuterer i øjeblikket, hvad eventuelle yderligere bidrag skal være i lyset af den genopblussede konflikt. Ved hjælp af en grundig gennemgang af henholdsvis situation, aktører og konfliktfaktorer samt konflikt dynamikker, der øger eller deeskalerer konflikten i området, forsøger denne analyse at bidrage med viden og anbefalinger, således at beslutningerne kan tages på et solidt grundlag. Studiet blev udført fra den 21. oktober til 5. november 2019.

RESUMÉ

Situationsanalysen viser, at det nordøstlige Syrien - også kendt som Rojava - er blevet mere skrøbeligt siden starten af oktober. Amerikanernes omorganisering og Tyrkiets militære offensiv har ændret magtbalancen og bragt nye aktører til det nordlige Rojava. Den militante paraplyorganisation Syriens Demokratiske Styrker (SDF) - der har flest kurdiske, men også mange arabiske medlemmer - støttet af den syriske regering kæmper i skrivende stund voldsomme kampe mod Tyrkiet støttet af den syriske oprørsgruppe, den Frie Syriske Hær (SNA). Sammenstødene har drevet mere end 100.000 civile på flugt og skabt forhold, der øger opbakningen til Islamisk Stat i Irak og Levanten (ISIL). I et forsøg på at bremse urolighederne blev to våbenhviler indgået i sidste halvdel af oktober, men kampene fortsætter. I øjeblikket udgør nye forhandlinger om ændringer af den syriske grundlov et spinkelt håb om en fredeligere fremtid, men eksperter i konfliktløsning mener, at det er for tidligt at forhandle en grundlov, når krigen stadig udkæmpes.

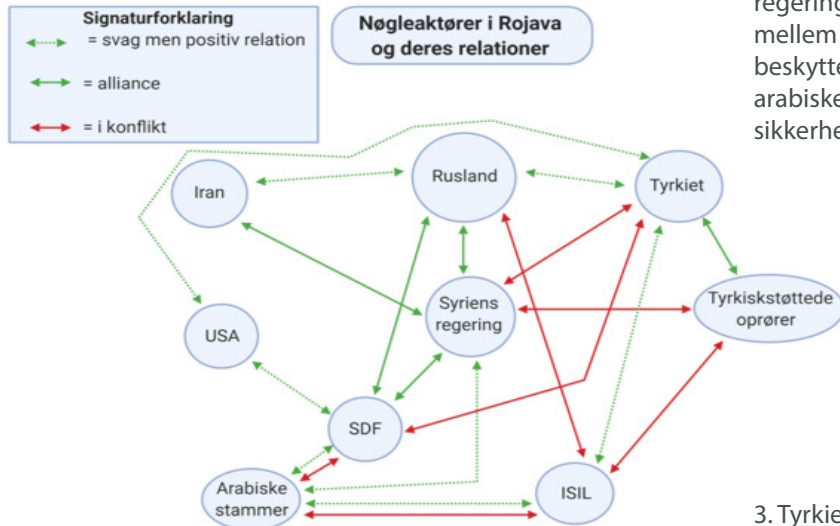
FAKTA

ISIL	Islamisk Stat i Irak og Levanten
MDS	Syriens Demokratiske Råd
PKK	Kurdistan Arbejderparti
PYD	Demokratiske Unions Parti
SDF	Syriens Demokratiske Styrker
SNA	Den Frie Syriske Hær
YPG	Folkets Forsvarsheder

RIKOs Konfliktanalyser analyserer situationen i et konfliktramt område i en afgrænset periode. Konteksten - herunder konfliktens centrale aktører, faktorer og dynamikker - i det studerede område ændrer sig typisk hurtigt. Derfor er analyserne alene et udtryk for situationen i den periode, studiet bliver udført. RIKOs Konfliktanalyser er uafhængige af partipolitiske og kommercielle interesser.

Aktøranalysen viser, at konflikten nær grænsen til Tyrkiet er meget kompleks, og at Rusland og Syriens regering er de aktører, der har flest positive relationer 'med andre centrale aktører (se figur 1). De er derved fordelagtigt positioneret til at påvirke konflikten.

Figur 1. Konflikten i Nordøstsyrien er kompleks. Rusland og Syriens regering er de aktører med flest positive relationer. (se s.

Samtidigt viser faktoranalysen, at nogle af årsagerne til konflikten er: lande uden for Syrien bruger vold til at forfølge interesser i Nordøstsyrien, at arabiske stammer er reelt udelukkede fra at deltage i vigtige, politiske beslutninger, og at SDF ikke kan lave effektive anti-ISIL-operationer i øjeblikket (se figur 3). Den viser også, at nogle af de få deeskalerende faktorer er: Rusland og USA gerne vil trække deres soldater ud på en måde, der ikke optrapper konflikten, og at arabiske og kurdiske stammer tidligere har reguleret egne folks adfærd i Rojava. Baseret på aktør- og faktoranalysen beskriver afsnittet om konfliktodynamikker, tre selvforstærkende cyklusser, der bidrager til konflikt (SCK) i Nordøstsyrien. Med cyklusser menes måder hvorpå konfliktfaktorer påvirker aktører og vice versa, samt hvordan det bidrager til konflikt. Med selvforstærkende menes, at disse processer holder sig selv igang og intensiveres uden ekstern påvirkning.

De identificerede dynamikker er baseret på den forudgående situations-, faktor- og aktøranalyse og kan beskrives på følgende måde. De tre cyklusser er:

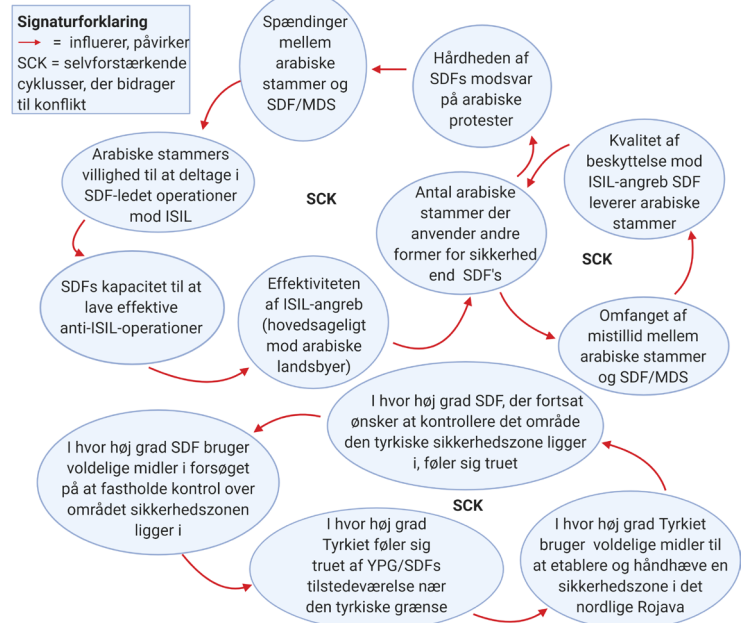
1. Da SDF ikke leverer tilstrækkelig beskyttelse, vælger nogle arabiske stammer at trække sig ud af SDF-ledte operationer mod ISIL i frustration. Det mindsker SDF's tillid til stammerne og sænker effektiviteten af operationerne. Som resultatet deraf udfører terrorgruppen effektive angreb mod arabiske stammer, hvilket igen øger stammernes frustration. Derudover har SDF håndteret stammernes foreløbigt fredelige protester i arabiskdominerede

områder med midler, der medfører civile dødsfald. Arabernes frustration øges yderligere, hvilket igen får flere stammer til at trække sig ud af operationer mod ISIL.

2. Utilfredse med kvaliteten af SDF's beskyttelse vælger nogle arabiske stammer at alliere sig med den syriske regering og ISIL. Det øger mistillid og spændinger mellem SDF og de arabiske stammer. Kvaliteten af SDF's beskyttelse falder som et resultat deraf. Det øger igen de arabiske stammers utilfredshed med kvaliteten af den sikkerhed, SDF leverer

3. Tyrkiet føler sig truet af tilstedeværelsen nær den tyrkisk-syriske grænse af den militante, kurdiske gruppe Folkets Forsvarsheder (YPG), som er en del af SDF. Som en konsekvens deraf bruger tyrkerne og SNA voldelige midler til at etablere og håndhæve en sikkerhedszone i det nordlige Rojava. SDF, der fortsat ønsker at kontrollere det område, den tyrkiske sikkerhedszone ligger i, bruger voldelige midler i forsøget på at fastholde kontrol over området. SDF's brug af vold styrker Tyrkiets ønske om, at SDF/YPG ikke er til stede nær den tyrkisk-syriske grænse.

Selvforstærkende cyklusser der bidrager til konflikt i Nordøstsyrien

Figur 2. Tre selvforstærkende cyklusser - også kendt som konfliktodynamikker - bidrager til konflikten i Nordøstsyrien i øjeblikket.

ANBEFALINGER

Denne analyse er kommet frem til fem anbefalinger til den danske regering, Folketinget og relevante embedsfolk. Anbefalingerne omhandler måder, hvorpå Danmark bedst bidrager til stabilitet i Rojava inden for de rammer for en dansk indsats, som er fastlagt af den danske regering. Anbefalingerne er sigter mod at:

- Svække underliggende, umiddelbare og udløsende faktorer, der bidrager til konflikt
- Styrke underliggende og umiddelbare faktorer, der deeskalerer konflikt
- Svække de dynamikker, der skaber konflikt

Regeringsførsel og reduktion af terrorisme

Anbefaling 1: Skab større mulighed for de facto inkludering af arabiske stammer i politisk beslutningstagning.

Hvorfor? Det vil fungere som et middel til at sænke spændingerne mellem nogle arabiske stammer og SDF, da det vil give araberne bedre mulighed for at sikre beskyttelse ad politisk vej og således fjerne incitamentet til at bakke op om ISIL.

Hvordan? Hvis USAs forhold til SDF og dens politiske gren, Syriens Demokratiske Råd (MDS), forbedres, bør Danmark bruge relevante internationale fora til at opfordre amerikanerne til at forsøge at påvirke MDS, Rojovas ledende politiske koalition, til reelt at implementere Rojovas grundlovs principper om politisk pluralisme.²

Reduktion af usikkerhed, migration og terrorisme

Anbefaling 1: Styrk SDFs kapacitet til at forhindre tilfangetagne, formodede ISIL-medlemmer og ISIL-familiemedlemmer i at flygte fra fængsler og lejre, som SDF administrerer.

Hvorfor? For at begrænse ISILs genopliven.

Hvordan? Danmark bør i relevante internationale fora advokere for, at det bliver en del af en eventuel fredsbevarende FN-styrkes mandat - velvidende at det i skrivende stund ikke synes realistisk, at den etableres - at øge SDF's kapacitet til at forhindre fangeflugt

Anbefaling 2: Udtryk politisk støtte til, at Rusland og Syriens militær fredeligt sikrer, at YPG-fraktioner forlader områder nær grænsen til Tyrkiet i tråd med Præsidents Erdoğans sikkerhedszone.

Hvorfor? Det skal ske for at bidrage til at nedtrappe kampene i det nordlige Rojava og dermed reducere usikkerhed og begrænse ny migration og civile dødstab i området samt optimere SDFs mulighed for at allokere tilstrækkeligt mandskab til at forhindre fangeflugt fra fængsler, de administrerer.

Hvordan? Danmark bør advokere for dette rationale i relevante internationale fora.

Konfliktløsning

Anbefaling 1: Opbyg og forøg kapaciteten hos stammer med forskellige etnisk baggrund til at monitorere egne medlemmers adfærd og løse de konflikter, som personer fra egen stamme er en del af i områder med spændinger mellem SDF og arabiske stammer.

Hvorfor? Det er nødvendigt for at genopbygge konfliktløsningsmekanismer, der tidligere har haft en regulerende effekt på folks adfærd i de områder, hvor der i øjeblikket er konflikt mellem SDF og arabiske stammer.

Hvordan? Danmark bør advokere i relevante internationale fora for, at træning i at monitorere egne medlemmers adfærd og løse konflikter med deltagelse af personer fra egen stamme i områder med spændinger mellem SDF og arabiske stammer bliver en del en eventuel fredsbevarende FN-styrkes mandat skulle den blive en realitet, selvom det i skrivende stund ikke synes realistisk.

Anbefaling 2: Udtryk politisk støtte til Astana fredsforhandlingerne og arbejdet for at SDF inkluderes.

Hvorfor? Det er nødvendigt for at støtte op om et af de fredsinitiativer, som de fleste store aktører i konflikten allerede er engageret i. Det er også det forhandlingsspor, som har vist de bedste resultater.

Hvordan? Danmark bør advokere for dette rationale i relevante internationale fora.

Indholdsfortegnelse

BAGGRUND OG RESUMÉ	1
ANBEFALINGER	3
ANALYSE	
<i>Formål</i>	5
AFSNIT 1: SITUATIONEN, FAKTORER OG AKTØRER	5
<i>Situationsanalyse</i>	5
<i>Det internationale samfund</i>	6
<i>Syrien</i>	6
<i>Konfliktskabende og deeskalerende faktorer</i>	8
<i>Aktører</i>	9
<i>Rusland</i>	9
<i>Syriens regering</i>	10
<i>Syriens Demokratiske Styrker</i>	10
<i>Tyrkiet</i>	11
<i>Tyrkiskstøttede oprørere</i>	11
<i>ISIL</i>	11
<i>Iran</i>	12
<i>Arabiske stammer</i>	12
<i>USA</i>	12
AFSNIT 2: KONFLIKTDYNAMIKKER	13
<i>Dynamikker der skaber konflikt</i>	13
<i>Dynamikker der deeskalerer konflikt</i>	14
AFSNIT 3: SCENARIER	14
<i>Scenarier for mulige udviklinger i Rojava november 2019 til november 2020 og relaterede anbefalinger</i>	14
1. Scenarie: "Skrøbelig, men relativt stabilt"	14
2. Scenarie: "Forværring"	15
3. Scenarie: "Forbedring"	15
LITTERATURLISTE	16

ANALYSE

FORMÅL

Danske politikere diskuterer i øjeblikket, hvad eventuelle yderligere danske bidrag skal være i lyset af den genopblussede konflikt. Som bidrag dertil har denne konfliktanalyse to formål. Det ene er at identificere de processer, der i øjeblikket enten eskalerer eller deeskalerer konflikt i det nordøstlige Syrien, der også er kendt som Rojava. Det andet er at levere anbefalinger til, hvordan Danmark mest hensigtsmæssigt kan bidrage til stabilitet i området. Anbefalingerne baseres på den nuværende situation og afgrænses af de nævnte politiske rammer.

Analysen består af et skrivebordsstudie koordineret af Kofi Dakinah fra Rådet for International Konfliktløsning (RIKOs) Research og Analysegruppe. Studiet blev udført i perioden 21. oktober til 5. november 2019. Oktober og første halvdel af november var en turbulent periode i det nordøstlige Syrien præget af store ændringer i konflikten. RIKO Rådet og to eksterne Syriens og konfliktløsningseksperter validerede og nuancerede efterfølgende resultaterne af analysen. Den består af tre overordnede dele. Første afsnit skitserer situationen, årsager til fred og konflikt, samt de mest indflydelsesrige aktører i konflikten i Rojava. Andet afsnit bruger dette grundlag til at analysere, hvilke konfliktodynamikker eller konfliktcyklusser der fremmer henholdsvis fred og konflikt i området. Anbefalinger til, hvordan Danmark mest hensigtsmæssigt kan bidrage til at stabilisere Rojava, findes i resuméet på side 3. De er baseret på afsnit 1 og 2 i analysen. Med udgangspunkt i de to første afsnit skitseres tre mulige scenarier for, hvordan konflikten kunne udvikle sig i Nordøstsyrien i perioden november 2019 til november 2020, i analysens sidste del. Hvert scenarie efterfølges af anbefalinger til strategiske overvejelser om, hvordan Danmark mest hensigtsmæssigt bidrager til fred og stabilitet, hvis situationen i området udvikler sig hen imod det enkelte scenarie.

1. SITUATIONEN, FAKTORER OG AKTØRER

Situationsanalyse

Formålet med dette afsnit er at give et øjebliksbillede af den nuværende situation i Nordøstsyrien.

Det internationale samfund

Det internationale samfund har, siden krigen i Syrien brød ud, påvirket, hvordan konflikten i Rojava har udviklet sig. Det var i høj grad også tilfældet i oktober. USAs præsident Donald Trump gav i starten af måneden ordre til, at amerikanske soldater skulle trække sig ud af blandt andet de områder nær grænsen til Tyrkiet, hvor de indtil da havde patruljeret. Det havde de primært gjort for at sikre, at Tyrkiet ikke

angreb den militante paraplygruppe Syriens Demokratiske Styrker (SDF). SDF har primært kurdiske, men også mange arabiske medlemmer, og den kurdiske gruppe, Forsvarets Forsvarsheder (YPG), anses for at være SDF's centrale aktør. Tyrkiets regering føler sig truet af YPG, som de ser som allierede med Kurdistan Arbejderparti (PKK) - et kurdiske politisk parti med en militant fraktion med samme navn og base i Tyrkiet og Irak - der arbejder for et selvstændigt kurdiske område, der inkluderer land i Tyrkiet. SDF støttede den USA-ledede internationale koalition mod ISIL i Syrien med militære operationer på landjorden, indtil den tyrkiske offensiv begyndte. Rapporter indikerer, at de amerikanske soldater, der stadig opholder sig i Nordøstsyrien, i øjeblikket kun befinder sig på et oliefelt drevet af et amerikansk energifirma i det sydvestlige Rojava.³

FAKTA OM YPG OG SDF

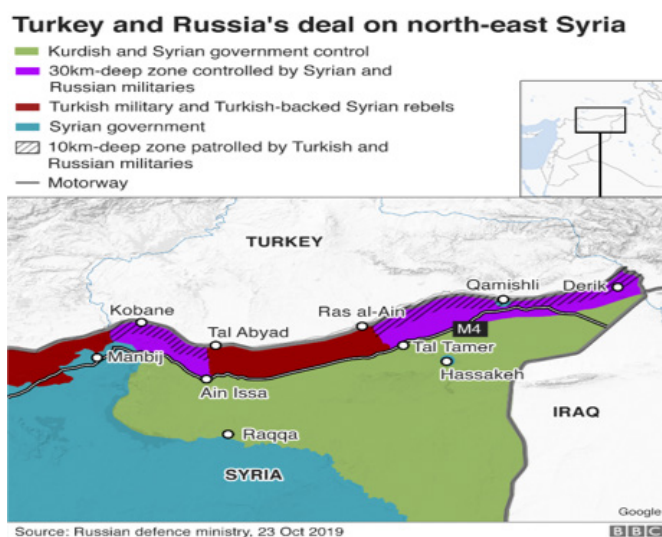
Folkets Forsvarsheder (YPG) er en militant gruppe og den militære gren af det Demokratiske Unions Parti (PYD). YPG består primært af kurdere og anses for at være SDF's hovedaktør. PYD anses for at være den de facto ledende aktør i Syriens Demokratiske Råd (MDS).

Syriens Demokratiske Styrker (SDF) er den militære gren af Syriens Demokratiske Råd (MDS). MDS er en koalition af partier, som politisk leder Rojava. SDF og MDS kæmper sammen for at opnå deres erklærede mål: et sekulært, demokratisk og decentraliseret Syrien.

Den 9. oktober startede Tyrkiet støttet af den syriske oprørsgruppe Den Frie Syriske Hær (SNA) en militær kampagne - Operation Peace Spring - i det område, som USA's soldater havde forladt. Ifølge Tyrkiets præsident Recep Tayyip Erdoğan har interventionen to formål: Det ene er at rydde området for YPG medlemmer. Det andet er at skabe en 120 km bred og 32 km dyb "sikkerhedszone" langs den centralvestlige del af grænsen. Præsident Erdoğan ønsker, at cirka to millioner af de syriske flygtninge, der i skrivende stund opholder sig i Tyrkiet, flyttes til zonen. SDF reagerede på den nye situation, få dage efter Tyrkiets offensiv begyndte. Paraplygruppen indgik en aftale med den syriske regering, der betød, at den syriske hær den 14. oktober blev indsat i større byer nær grænsen til Tyrkiet for at bremse den tyrkiske fremmarch. En ny signifikant alliance blev dermed en realitet.⁴

Flygtningestrømme ud af Syrien er en stor økonomisk byrde for andre lande i regionen.⁵ Europæiske politikere diskuterede hyppigt i oktober, hvad EU kan gøre for at nedtrappe konflikten og derved undgå nye flygtningestrømme. Præsident Erdoğan pointerede flere gange, at hvis EU-lande kalder 'Operation Peace Spring' en invasion, vil han sende de op til 3,6 millioner syriske flygtninge, der i øjeblikket opholder sig i Tyrkiet, mod resten af Europa.⁶ Men det afholdt ikke europæiske politikere fra at forsøge at påvirke situationen. Den 14. oktober blev landene i EU enige om at suspendere våbensalget til Tyrkiet,⁷ og den

22. oktober foreslog Tysklands forsvarsminister Annegret Kramp-Karrenbauer, at det internationale samfund etablerer en sikkerhedszone i Nordøstsyrien med en FN-hær som beskytter. Det skulle muliggøre en international indsats mod ISIL, og samtidigt gøre det mere sikkert for internt fordrevne at vende hjem.⁸ Hendes forslag fik dog en blandet modtagelse. Idéen blev et par dage senere diskuteret af forsvarsministre fra flere NATO lande, og ingen har efterfølgende udtrykt, at de ville bidrage med soldater til en FN-styrke. En fransk diplomat udtalte dog den 25. oktober, at Kramp-Karrenbauers forslag var interessant, da Frankrig ligesom Tyskland mener, at tyrkernes offensiv skaber gunstige forhold for ISIL's genopliven.⁹ Rusland afviste, at der er behov for en international sikkerhedszone, og tyske politikere har pointeret, at Rusland formentlig vil nedlægge veto i FN's sikkerhedsråd, hvis man foreslår en FN-hær i Syrien.⁹

Figur 2. BBCs kort viser, hvem der skal kontrollere hvor ifølge Tyrkiets og Ruslands våbenhvileaftale den 22. oktober 2019. **

Store nationale aktører indgik to aftaler om våbenhvile i Rojava i oktober. Den 17. oktober førte amerikanskledede forhandlinger til en femdages våbenhvile mellem Tyrkiet og SDF. En del af aftalen var, at YPG skulle forlade den tyrkiske sikkerhedszone i det nordøstlige Syrien. Den 22. oktober forhandlede præsident Erdoğan og Ruslands præsident Vladimir Putin sig frem til en ny aftale. Den inkluderer også YPG's exit, samt klare retningslinjer for hvem der skal kontrollere de 10 km af sikkerhedszonen nærmest grænsen til Tyrkiet (se figur 2).

Ifølge aftalen skal Tyrkiet støttet af SNA kontrollere hele den midterste del af området afgrænset af byerne Ras al-Ain og Tal Abyad. Tyrkiets og Ruslands militær skal kontrollere de nordligste 10 km på hver side af midterzonen. Desuden skal syrisk og russisk militær kontrollere de cirka 22 km lige syd for på hver side af midterzonen. Våbenhvileaftalerne har altså officielt medført store ændringer i, hvem der kontrollerer den nordlige del af området. Rapporter indikerer dog, at Tyrkiet støttet af SNA og SDF støttet af Syriens regeringshær

fortsat kæmper i forskellige dele af sikkerhedszonen.

Mange forhandlinger om fred i Syrien er mislykkedes de seneste år, men den 30. oktober 2019 blev et nyt forsøg på at aftale rammerne for fred søsat i Genève. Mødet er ledet af FN's særlige udsending til Syrien, Geir Pedersen, og en repræsentant for henholdsvis den syriske regering og opposition. I september 2019 blev repræsentanter for de to sider enige om et kommissorium, som skal guide mødet i Genève. Det var den første aftale mellem de to parter, siden krigen startede i 2011. 150 repræsentanter fra regeringen, oppositionen og civilsamfundet mødes derfor i skrivende stund for at prøve at enes om at reformere den nye syriske grundlov.¹⁰

Forhandlingerne har fået en positiv start. Den 3. november 2019 blev de delegerede enige om et etisk regelsæt, de bør rette sig efter under møderne. De besluttede også, hvem af dem, der udgør en komité, som diskuterer og producerer forslag til ændringer af forfatningen, som så senere skal til afstemning blandt alle 150 delegerede.¹¹ Rusland, Iran og Tyrkiet er blandt dem, der efter sigende presser på, for at møderne bliver frugtbare. De tre lande og de delegerede var før mødet startede enige om, at Syriens territoriale integritet skal bevares,¹² men at møderne i sidste ende kommer til at bidrage til fred, er dog langt fra givet. Præsident al-Assad har udtalt, at selvom regeringsdelegationen repræsenterer den syriske regerings synspunkter er den ikke en reel repræsentant for regeringen.¹¹ Og konfliktløsningsekspert er pessimistiske. De mener, at det er for tidligt at forhandle en grundlov, når krigen stadig udkæmpes.¹³

SYRIEN

Usikkerhed og migration

Sikkerhedssituationen i det nordøstlige Syrien er skrøbelig. Det er der tre overordnede årsager til. Den ene årsag er konflikten mellem SDF støttet af Syriens regering og Tyrkiet støttet af SNA. Til trods for våbenhvileaftalerne og at SDF den 27. oktober officielt accepterede at forlade området nær den tyrkiske grænse, fortsætter lokale kampe. Rapporter indikerer voldsomme sammenstød mellem parterne i byen Ras al-Ain i den centrale del af det nordligste Rojava og i byerne Manbij og Ain Issa i den vestlige del af af sikkerhedszonen. Ifølge UNOCHA var 105.574 personer, her iblandt 44.340 børn og 26.400 kvinder, fordrevet fra deres hjem den 28. oktober i en af Rojovas tre nordlige guvernementer: Al-Hasakeh, Ar-Raqqa og Aleppo. Cirka 96.855 personer, der har været fordrevet fra deres hjem, er vendt hjem. 40% af de tilbagevendende er returneret til områder, der nu er under tyrkisk kontrol.¹⁴

I nærheden af og i de områder, hvor kampene finder sted, ligger flere SDF-administrerede fængsler og fangelejre med ISIL-krigere og familiemedlemmer til ISIL-krigere, og disse detentioner er en del af den anden årsag. SDF har

** Kilde anvendt til estimering af militær styrke er Global Firepower. Kilde anvendt til at identificere aktører, der har brugt kemiske våben i krigen er Combating Terrorism Center. Kilde anvendt til at identificere aktørs antal dræbte soldater i krigen i Syrien hver aktør har lidt er Wikipedia.

grundet kampene omorganiseret sig, hvilket har medført, at fængslerne er dårligere bevogtet end tidligere, og flere af disse fanger er flygtet under kampene. Der er dog uenighed om, hvor mange fanger der er flygtet. Præsident Trump udtalte den 18. oktober, at SDF's fængsler og fangelejre er forsvarligt bevogtet. Nogle få fanger var flygtet, men de fleste fanget igen.¹⁵ Den forklaring modsagde James Jeffrey, USA's særlige repræsentant i Syrien og leder af den internationale koalition mod ISIL, fem dage senere. Han udtalte d. 23. oktober, at mere end 100 ISIL-fanger er flygtet, siden Tyrkiets offensiv begyndte. På linje med James Jeffrey sagde medformand for Syriens Demokratiske Råd (MDS), Ilham Ehmed, samme dag, at i alt 600 ISIL-fanger og -familiemedlemmer er flygtet siden USA's omorganisering - herunder 18 fremmedkrigere.¹⁶ Noget tyder altså på, at kampene bidrager til fangeflugt fra de omtalte fængsler og lejre. Fangeflugt fra SDF-lejre er dog ikke noget nyt fænomen.

SYRIENS DEMOKRATISKE RÅD

Syriens Demokratiske Råd er den politiske gren af SDF. MDS er en koalition af partier, som politisk leder Nordøstsyrien. SDF og MDS kæmper sammen for at opnå deres erklærede mål: Et sekulært, demokratisk og decentraliseret Syrien.

Omfanget af korrupsion i de forskellige dele af SDF er angivelig højt, hvilket før har ført til fangeflugt blot i mindre omfang end set i oktober.¹⁷ Den 13. oktober bevogtede SDF ifølge egne oplysninger mere end 12.000 formodede ISIL-kæmpere fordelt i syv fængsler, og mindst 4.000 af dem var fremmedkrigere.¹⁸

Den tredje årsag er konflikt mellem en gruppe arabiske stammer og SDF. Stammerne er i stigende grad utilfredse med SDF's manglende kapacitet til at beskytte dem mod ISIL-angreb, og at SDF i stort omfang arresterer og torturerer arabere, de mistænker for at samarbejde med ISIL eller Tyrkiet.¹⁹ Nogle stammer nægter derfor at deltage i de anti-ISIL operationer, de ellers tidligere har udført sammen med SDF, og som konsekvens deraf er ISIL i stigende grad i stand til at udføre effektive terroraktioner - blandt andet mod landsbyer domineret af arabiske stammer.

Regeringssammensætning og kvinders rolle i politik

Stemningen i Nordøstsyriens politiske arena er anspændt. Rojava består af et netværk af i nogen grad selvstyrende områder, der er politisk ledet af MDS. Selvom MDS er en koalition af partier, er den domineret af det Demokratiske Unions Parti (PYD) - et kurdisk parti, der udgør den politiske fraktion af YPG. Reelt træffer PYD politiske beslutninger, der vedrører hele det nordøstlige Syrien inklusiv områder domineret af arabiske stammer.²⁰ Disse stammer udtrykker i stigende grad utilfredshed med MDS, hvilket øger spændinger mellem dem og SDF, især i landsdelens

sydøstlige dele. Alle offentlige institutioner i Rojava skal ved lov have mindst 40 % kvindelige ansatte, og alle lokale regeringskontorer skal ledes af både en mand og en kvinde.²¹ Men kvinders reelle indflydelse i lokalpolitik er tilsyneladende begrænset. I Rojava kan kvinder deltage i lokalpolitik ved at blive nomineret til delte formandskaber, som er positioner i administrationen af et område, der er delt af en mand og en kvinde. Rapporter indikerer dog, at ekstern indflydelse fra kurdiske grupper som eksempelvis PKK bidrager til, at det politiske lederskab reelt er domineret af ældre mænd.²⁰ Studiet har ikke vist, at kvinders manglende indflydelse bidrager væsentligt til den anspændte stemning i Nordøstsyriens politiske arena.

Geografi, demografi, økonomi og naturressourcer

Rojava er placeret i den nordlige og østlige del af Syrien. Landsdelen er med sine 3.721 km² lidt større end halvdelen af Sjælland og har i alt 380 små og store byer. De største befolkningsgrupper er kurdere, arabere og assyrere, men mindre grupper som turkmenere, armeniere og circassianere bor også i Nordøstsyrien, så det er en relativt lille og multietnisk landsdel.²²

Korrupsion er meget udbredt blandt medlemmer af SDF

Den økonomiske situation er generelt skrøbelig i Syrien, dog lidt bedre i Rojava end i resten af landet. Korrupsion er en af årsagerne til den dårlige økonomi. Syrien er rangeret tredjesidst af 180 lande på Transparency Internationals 2018 Corrupt Perception Index. Landets "perceived level of corruption score" er 13 på en skala fra 0 (meget korrump) til 100 (ingen korrupsion forekommer). Til sammenligning er Afghanistans score 16, mens Danmarks er 88. Korrupsion er meget udbredt blandt medlemmer af SDF, hvilket også bidrager til de arabiske stammers utilfredshed.²³ Nordøstsyriens største indkomstkilder er: Landbrug, gas og olieudvinding, skat og told og penge fra diasporaen i Irak og Tyrkiet.²⁴ Rojava har Syriens mest indtægtsgivende gas og olieudvindingsmuligheder og omtales som landets brødkurv.²⁵ Det blev vurderet i maj 2016, at Rojava producerede 55 % af Syriens BNP.²⁶ Så det nordøstlige Syrien er en økonomisk attraktiv region.

Faktoranalyse

Konfliktskabende og deeskalerende faktorer

Der er to formål med dette afsnit. Det ene formål er at give et overblik over de faktorer, der bidrager til konflikten i Rojava (se Figur 3). Faktorerne grupperes i tre kategorier: Underliggende, umiddelbare og udløsende. Med underliggende faktorer menes strukturelle årsager til konflikt. De er ikke synlige, men går langt tilbage og er vigtige underliggende grunde til, at der er konflikt.

Med umiddelbare faktorer menes synlige årsager til konflikt. Disse er typisk blevet synlige for relativt kort tid siden og intensiverer konflikten. Med udløsende faktorer menes enkeltstående fremtidige begivenheder eller en forventning herom, der angiveligt vil eskalere konflikten markant. Det andet formål er at give et overblik, der bidrager til deeskalering eller fred i Rojava (se Figur 3).

Disse faktorer grupperes også i tre kategorier: Underliggende, umiddelbare og udløsende. Med underliggende faktorer menes strukturelle årsager til at konflikten deeskalerer. De er ikke synlige bidrag til fred, der har eksisteret længe.

Figur 3. Overblik over de underliggende, umiddelbare og udløsende, konfliktskabende og deeskalerende faktorer i Nordøstsyrien.

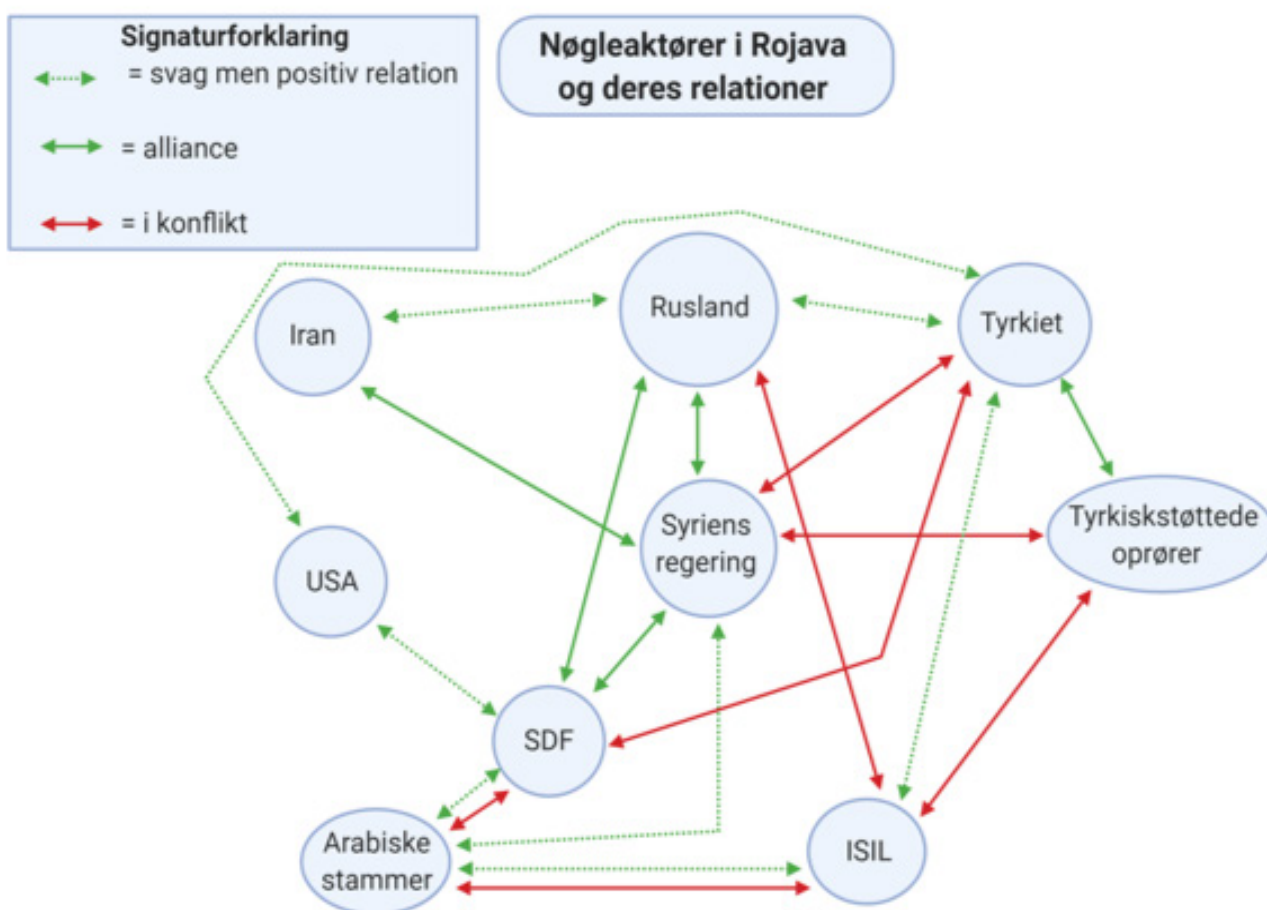
Med umiddelbare faktorer menes synlige bidrag til deeskalering af konflikt. Disse er typisk blevet synlige for relativt kort tid siden og intensiverer deeskalering af konflikt. Med udløsende faktorer menes enkeltstående fremtidige begivenheder eller en forventning herom, der angiveligt markant vil deeskalere konflikten. De konfliktskabende og deeskalerende faktorer er opsummeret i Figur 3. Figuren viser, at nogle af årsagerne til konflikt i nordøstlige Syrien er: At lande uden for Syrien bruger vold til at forfølge egne interesser i Nordøstsyrien, at arabiske stammer er reelt udelukkede fra at deltage i vigtige, politiske beslutninger, og at SDF ikke kan lave effektive anti-ISIL-operationer. Den viser også, at nogle af de få deeskalerende faktorer er: At Rusland og USA gerne vil trække deres soldater ud på en måde, der ikke optrapper konflikten, og at lokale mekanismer tidligere har haft en regulerende effekt på folks adfærd i Rojava.

Aktører

Formålet med dette afsnit er at beskrive de aktører, der påvirker konflikten i Nordøstsyrien mest. Dette gøres ved først at illustrere deres relationer og dernæst beskrive deres kendetegn, relationer, interesser og kapacitet til at påvirke konflikten.

RUSLAND

Kendetegn. Ruslands militær er tilstede i den tyrkiske sikkerhedszone nær grænsen til Tyrkiet, hvor de patruljerer sammen med tyrkiske enheder. **Relationer.** Rusland er allieret med Tyrkiet og Syriens regering som støttes militært. Præsident Putins regering har også et positivt forhold Iran qua deres fælles interesse: at al-Assad fortsætter som syrisk præsident. Rusland har i forbindelse med de igangværende

Figur 4. Konflikten i Nordøstsyrien er kompleks. Rusland og Syriens regering er de aktører med flest positive relationer med andre centrale aktører i konflikten.

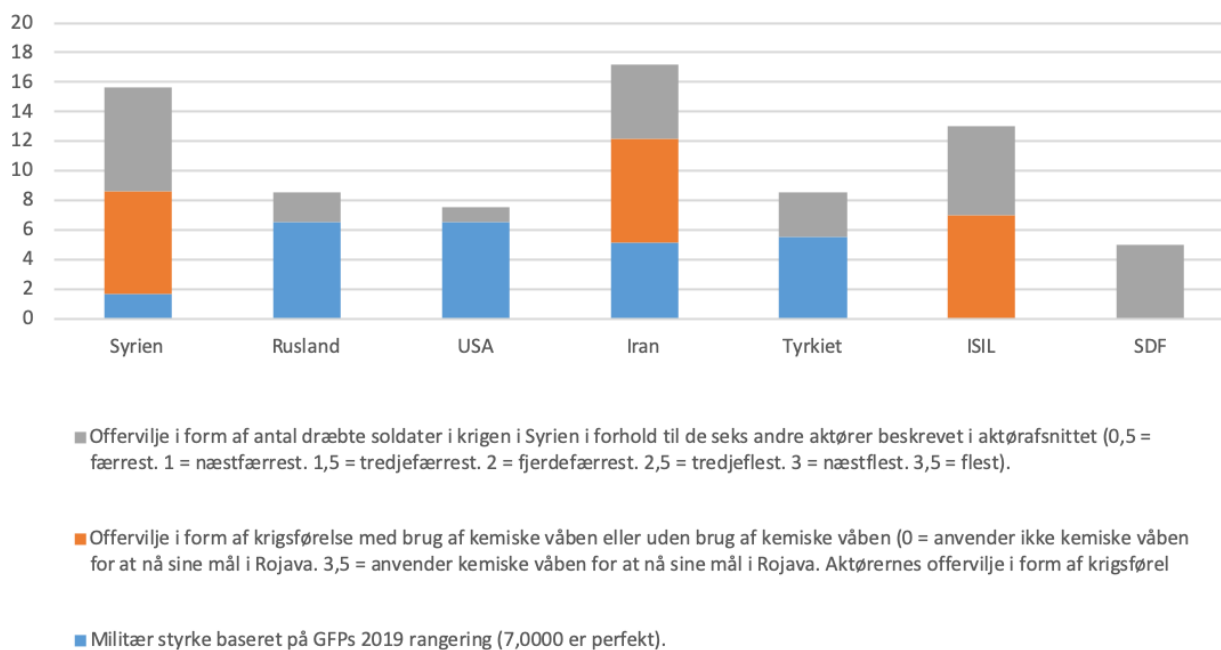
forhandlinger i Genève og Astana-forhandlingerne samarbejdet med Tyrkiet, Iran, Syriens regering og en koalition af syriske oprørere om at skabe fred i Syrien. **Interesser.** Ruslands interesser i konflikten er hovedsageligt politiske. Præsident Putin ønsker at øge landets indflydelse i Vestasien og betragter al-Assads fortsættelse som præsident som en vigtig bidragende faktor.²⁷ Den russiske præsident har desuden ofte givet udtryk for et ønske om

en diplomatisk løsning på konflikten og om at undgå yderligere international indblanding.²⁸ **Kapacitet til at påvirke konflikten.** De fleste eksperter anser Rusland, som den aktør, der i øjeblikket er bedst positioneret til at påvirke konflikten både på godt og ondt.²⁷ I tillæg til hans rolle ved Geneve- og Astana-forhandlingerne, har præsident Putin også bevist sin evne til succesfuldt at mægle mellem SDF og Syriens regering. Det gjorde han i oktober, da han

ledte forhandlingerne om den aftale, der lå til grund for at regeringshæren rykkede ind i SDF-kontrollerede områder i fare for at blive angrebet af Tyrkiet.²⁹ Præsident Putin viste gennem sit bidrag til fredsforhandlingerne stor villighed til at deltage i og påbegynde diplomatiske initiativer med det formål at skabe fred i Syrien, men har samtidig utalige gange vetoet fredsskabende initiativer foreslået i FN's Sikkerhedsråd.

økonomisk og militært af Iran og Rusland og er også allierede med SDF. Al-Assads regime er i konflikt med Tyrkiet og SNA, som beskrevet i situationsanalysen. Det syriske regime har gentagne gange udtalt, at det sigter efter at kontrollere hele Syrien igen. Regeringen er derfor i princippet også i konflikt med SDF, der kontrollerer det meste af Rojava. **Interesser.** Regeringens interesser i konflikten er primært politiske.

De største væbnede styrker i Nordøstsyriens militære kapacitet målt på offervilje og styrke

Figur 5. Overblik over de største aktører i Rojovas militære kapacitet. Kapacitet er målt på offervilje på to parametre: hvor mange af aktørens medlemmer, der er blevet slået ihjel i Syrien; og om aktøren har brugt kemiske våben i sin krigsførelse. Kapacitet er også målt på militær styrke baseret på GFPs 2019 estimat. Estimatet inkluderer kun lande, hvorfor SDF og ISILs militære styrke ikke fremgår af figuren.

Kilde anvendt til estimering af militær styrke er Global Firepower. Kilde anvendt til at identificere aktører, der har brugt kemiske våben i krigen er Combating Terrorism Center. Kilde anvendt til at identificere aktørs antal dræbte soldater i krigen i Syrien hver aktør har lidt er Wikipedia.

Rusland har i kraft af sin militære støtte desuden væsentlig indflydelse på den syriske regering. Global Firepower (GFP), der måler landes militære styrke, estimerer, at Ruslands hær har cirka 1.014.000 aktive medlemmer og rangerer det russiske flyvevåben som det næststærkeste i verden.³⁰ Han har også vist, at han ikke skyr mange militære midler for at opnå sine mål. I modsætning til andre aktører i Rojava har Rusland dog ikke brugt kemiske våben.

SYRIENS REGERING

Kendetegn. Den syriske regering kontrollerer det sydlige, vestlige og centrale Syrien. Udover disse områder - cirka 60% af landet - deler regeringshæren sammen med SDF kontrollen over mindre områder i og syd for den tyrkiske sikkerhedszone. **Relationer.** Syriens regering støttes

Udover at kontrollere hele landet ønsker regimet, at SDF afvæbnes og integreres i den syriske hær. **Kapacitet til at påvirke konflikten.** Syriens hær er den mindste sammenlignet med andre landes militære tilstedeværelse i Rojava - Rusland, Tyrkiet, Iran og USA. Til gengæld er den tilsyneladende den mest offervillige i forhold til at nå sine mål (se figur 5). Ifølge GFP består den syriske hær af 142.000 aktive medlemmer, og landets flyvevåben er det 29. stærkeste i verden.³¹ Præsident al-Assad er ifølge Syriens grundlov den øverste leder af Syriens hær. Han har gennem krigen vist, at han er villig til at bruge alle midler, inklusiv kemiske våben mod civile, for at opnå sine mål.³²

SYRIENS DEMOKRATISKE STYRKER (SDF)

Kendetegn. SDF er en militant paraplygruppe, der blev etableret i 2015 efter amerikansk initiativ med formålene

at forsvare Rojava og bekæmpe ISIL. SDF består primært af kurdere og arabere. Gruppen udgør den militære gren af det nordøstsyriske politiske parti, MDS, og bestod i starten af mindst 15 bevæbnede fraktioner - herunder YPG og SNA.³³ Som nævnt i situationsanalysen består YPG primært af kurdiske medlemmer og anses som SDF's hovedaktør. Hvorvidt og i hvor stor grad YPG er forbundet med PKK - der i Tyrkiet har kæmpet for kurdisk selvstyre i årtier - er der uenighed om.³⁴ De fleste eksperter mener dog, at de er nært beslægtede. Det skyldes blandt andet, at YPG er baseret på PKK-stifter Abdullah Öcalans ideologi,³⁵ at YPG ved tidligere lejligheder har brugt PKKs flag og de er observeret kæmpe sammen i Rojava.³⁶ Det er dog værd at bemærke, at SDF kun kæmper i Syrien, mens PKK primært kæmper i Tyrkiet og Irak.

FAKTA OM PKK

Kurdistan's Arbejderparti (PKK) er et tyrkisk politisk parti med en militær gren.

Den militære gren har ført guerillakrig mod den tyrkiske stat siden 1984, men fører nu fredsforhandlinger med den tyrkiske regering. PKK står på EU's og

USA's lister med terrorgrupper.

Relationer. SDF var i starten allieret med så godt som alle Rojavas arabiske stammer i kampen mod ISIL. De fleste stammer støtter fortsat SDF, men nogen har som nævnt i situationsanalysen valgt at alliere sig med den syriske regering eller ISIL i håb om bedre beskyttelse mod angreb fra netop ISIL. Som nævnt ovenfor er SDF i princippet i konflikt med den syriske regering, men set ud fra udviklingen i oktober, har de som minimum et pragmatisk forhold, da de kæmper sammen for tyrkisk tilbagetrækning,³⁷ og MDS har tidligere diskuteret selvstyre i Rojava med al-Assads regime.³⁸ SDFs konflikt med Tyrkiet handler primært om, hvem der skal kontrollere områder i det nordlige Nordøstsyrien nær den tyrkiske grænse. **Interesser.** SDF's interesser i konflikten er primært politiske. Gruppen kæmper sammen med sin politiske gren, MDS, for at opnå deres erklærede mål et sekulært, demokratisk og decentraliseret Syrien. I forlængelse deraf ønsker gruppen en aftale med regimet om et mere eller mindre selvstyrende Nordøstsyrien med SDF som en militær enhed, der ikke kontrolleres af regeringen i Damaskus. **Kapacitet til at påvirke konflikten.** SDF har gode muligheder for at påvirke konflikten i kraft af sin store militære tilstedeværelse og beviselige dedikation til at kæmpe for sine mål. Det anslås, at SDF består af 60.000 aktive medlemmer, og paraplygruppen har mange års erfaring med at kæmpe i landsdelen.³⁹ Mange lande har lovprikt SDFs offervilje i kampen mod ISIL.⁴⁰

TYRKIET

Kendetegn. Som nævnt og illustreret i situationsanalysen kontrollerer Tyrkiet sammen med SNA det meste af et cirka 32 km langt landområde i Rojava langs den midt vestlige del af den tyrkiske grænse. Tyrkiets og Ruslands militær kontrollerer sammen de 10 nordligste km af

Nordøstsyrien på hver side af Tyrkiet og SNAs område. Ruslands og Syriens militær kontrollerer de resterende cirka 20 km. Områderne udgør tilsammen den tyrkiske sikkerhedszone.⁴¹ **Relationer.** Udover SNA er Tyrkiet allieret med Rusland og angiveligt også med ISIL direkte eller indirekte via SNA. Tyrkerne er i konflikt med SDF og den syriske regering, som beskrevet i situationsanalysen. **Interesser.** Som nævnt ovenfor betragter Tyrkiet YPG som en gren af PKK.⁴² Derfor vil præsident Erdoğan's regering eliminere YPGs muligheder for at operere frit i den del af Rojava, der er nærmest grænsen til Tyrkiet. **Kapacitet til at påvirke konflikten.** Tyrkiet har den næstmindste hær af de lande, der er tilstede i det nordøstlige Syrien, men landet har vist sig villigt til at bruge meget voldelige midler i forsøget på at realisere sine interesser i Rojava. GFP estimerer, at Tyrkiets hær har 735.000 aktive medlemmer og rangerer landets flyvevåben som det 10. stærkeste i verden.⁴³ Rapporter fra de første uger af den tyrkiske offensiv indikerer, at præsident Erdoğan og SNA ikke skyr mange militære midler. Alliancen har dog ikke brugt kemiske våben.

TYRKISKSTØTTEDE OPRØRERE

Kendetegn. SNA er den centrale aktør i den militante gruppe, der betegnes de tyrkiskstøttede oprørere. SNA, der i dag sættes i forbindelse med al-Qaeda affilierede grupper, blev dannet i 2011 af løst organiserede desertører fra den syriske hær.⁴² **Relationer.** Udover Tyrkiet har SNA et godt forhold til ISIL, mens gruppen til gengæld er i konflikt med både den syriske regering og SDF. **Interesser.** SNA's primære mål i konflikten er at vælte den syriske regering. Derudover fokuserer den i øjeblikket på at hjælpe Tyrkiet med at fordrive SDF fra det nordlige Rojava. **Kapacitet til at påvirke konflikten.** SNA bidrager væsentligt til den tyrkiske offensiv ved gennem landoperationer at kæmpe mod SDF og Syriens regering. Den har cirka 14.000 soldater tilstede i Nordøstsyrien og har i oktober vist villighed til at anvende alle midler til rådighed for at opnå sine mål.

ISIL

Kendetegn. De fleste internationale organisationer og lande betegner ISIL som en terrorgruppe eller terrorbevægelse. Gruppen var ledet af Abu Bakr al-Baghdadi indtil hans død den 26. oktober og har overordnet oplevet en markant tilbagegang siden 2015. På det tidspunkt kontrollerede terrorbevægelsen et meget stort landområde i både Syrien og Irak, og omkring 9,6 millioner mennesker levede under den sunnimuslimske bevægelses styre.⁴⁴ Men i marts 2019 mistede ISIL det sidste stykke land i Syrien, den kontrollerede. Det lå i det sydlige Rojava, og bag ISILs nederlag stod SDF og den amerikansk-ledede internationale koalition mod

ISIL i Syrien. Terrorgruppen er dog stadig tilstede i Rojava. Som nævnt i situationsanalysen markerer den sig hyppigt med at angribe arabiskdominerede landsbyer især i den sydlige del af området.¹⁷ **Relationer.** Terrorgruppen er i konflikt med både den amerikanskledede koalition, med Rusland, de arabiske stammer loyale overfor SDF, Syriens regering samt Iran. Nogle rapporter indikerer som nævnt ovenfor, at Tyrkiet og/eller SNA dog støtter ISIL. Nogle arabiske stammer samarbejder også med terrorgruppen.¹⁷ **Interesser.** ISIL ønsker at etablere et kalifat - en islamisk stat med en religiøs leder - i et landområde, der inkluderer syrisk jord.⁴⁵ Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurashi blev den 31. oktober udnævnt, som terrorbevægelsens nye leder. Hvem al-Qurashi er er ikke blevet beskrevet detaljeret i vestlige medier endnu. Terrorgruppens formål er desuden at angribe mål rundt omkring i verden.⁴⁶

Nogle af de omkring 12.000 formodede ISIL-fanger og cirka 70.000 af deres familiemedlemmer, SDF bevogtede, da Tyrkiets offensiv begyndte, er flygtet og har muligvis tilsluttet sig ISIL.

Kapacitet til at påvirke konflikten. Bevægelsens nuværende kapacitet til at påvirke konflikten er begrænset til primært at angribe arabiskdominerede landsbyer og SDF-patroljer på vejene i Rojava. Nylige rapporter indikerer dog, at de også er i stand til at lave bombeangreb mod større kurdiske byer, og bevægelsen skyr tilsyneladende ingen midler for at nå sine mål.⁴⁷ Udover offentliggjorte halshugninger har ISIL også brugt kemiske våben mod civile. Som nævnt ovenfor bevogtede SDF ifølge egne oplysninger cirka 12.000 formodede ISIL-fanger og cirka 70.000 af deres familiemedlemmer, da den tyrkiske offensiv begyndte.⁴⁷ Nogle af dem er siden angiveligt flygtet og har muligvis tilsluttet sig terrorgruppen igen.

IRAN

Kendetegn. Iranskstøttede, militante grupper er tilstede i den sydlige del af Rojava.⁴⁸ **Relationer.** Iran har som nævnt ovenfor et positivt forhold til Rusland, da de begge støtter præsident al-Assad. Landet er desuden Syriens regerings største økonomiske støtte og støtter også al-

Assads regime med militante stedfortrædergrupper samt enheder under det iranske militær.^{38, 49} En af årsagerne til det nære samarbejde mellem Iran og Syrien går tilbage til den irakisk-iranske krig i 1980'erne. Der var Syrien og Libyen de eneste lande, der støttede Iran.⁵⁰ **Interesser.** Irans interesser i konflikten er primært sikkerhedsmæssige og politiske. Landets regering ser ligesom præsident Putin gerne, at al-Assad fortsætter som syrisk præsident, da det er afgørende for Irans regionale interesser.⁵¹ Den iranske regering ønsker desuden angiveligt at etablere en landekorridor fra Iran over Irak og det sydlige Syrien til det sydlige Libanon. Den skal bruges til at støtte den iranskfinansierede militante gruppe Hizbollah.⁵² **Kapacitet til at påvirke konflikten.** Iran har den tredjestørste hær af lande med militær tilstedeværelse i Rojava og ser ud til at besidde stor offervilje i forhold til at opnå sine mål kun overgået af Syriens regering. Landet har stor indflydelse på al-Assads regime i kraft af sin støtte. GFP estimerer, at den iranske hær består af 873.000 aktive medlemmer og rangerer landets flyvevåben som det 24. stærkeste i verden.⁵³ Iranske regeringsstyrker har været aktive i Syrien siden 2012, og mere end 2.000 iranere er blevet dræbt i krigen.⁵⁴ Rapporter indikerer desuden, at Iran har støttet Syriens regering med at fremstille kemiske våben brugt til at angribe civile syrere.⁵²

ARABISKE STAMMER

Kendetegn. De fleste arabiske stammer i det nordøstlige Syrien bor i Deir el-Zor guvernementet i landsdelens sydlige del, men der er også arabiskdominerede byer og områder i det nordlige Rojava. **Relationer.** De fleste arabiske stammer er allieret med SDF, men nogle af dem samarbejder med ISIL eller den syriske regering.¹⁷ Arabiske stammer i Deir el-Zor er i konflikt med Iranske militiaer over disses hårdhændede måder at kontrollere dele af guvernementet.⁵⁵ **Kapacitet til at påvirke konflikten.** De arabiske stammer spiller en væsentlig rolle ved at levere efterretninger og mandskab til operationer mod ISIL. Tidligere har de udført administrative - og efterretningsmæssige opgaver for ISIL.

De arabiske stammer spiller en væsentlig rolle i operationer mod ISIL

USA

Kendetegn. Indtil starten af oktober var USA militært tilstede i de fleste områder af Rojava. I skrivende stund udgør op til 500 soldater på et oliefelt i Deir el-Zor guvernementet i det sydlige Rojava den tilbageværende amerikanske styrke i området. Oliefeltet drives af et

amerikansk olieudvindingsfirma og soldaternes primære rolle er at sørge for, at det ikke erobres af ISIL.⁵⁶ **Relationer.** USA er i konflikt med den syriske regering og ISIL. Landet har tidligere haft en alliance med SDF, men den blev øjensynligt sat på pause eller afsluttet, kort før Tyrkiets offensiv begyndte. Inden da leverede amerikanerne militærudstyr og træning til SDF og amerikanske luftangreb spillede en nøglerolle i den internationale koalitions kamp mod ISIL. **Interesser.** USA's hovedinteresse i konflikten i Rojava er at øge sikkerheden for USA. Præsident Trump vil sikre, at det nordøstlige Syrien ikke bliver et sted, hvor terrorgrupper udklækkes eller vokser, og undgå at ISIL får kontrol over oliefelter. USA's regering er dog tilsyneladende i faldende grad interesseret i, at amerikanske soldater skal bidrage til, at det sker. **Kapacitet til at påvirke konflikten.** Amerikanerne har den næststørste hær blandt lande med tilstedeværelse i Rojava, men fremstår som de mindst offervillige i forhold til at realisere deres interesser. Til trods for USA's relativt beskedne nuværende tilstedeværelse har landet militær

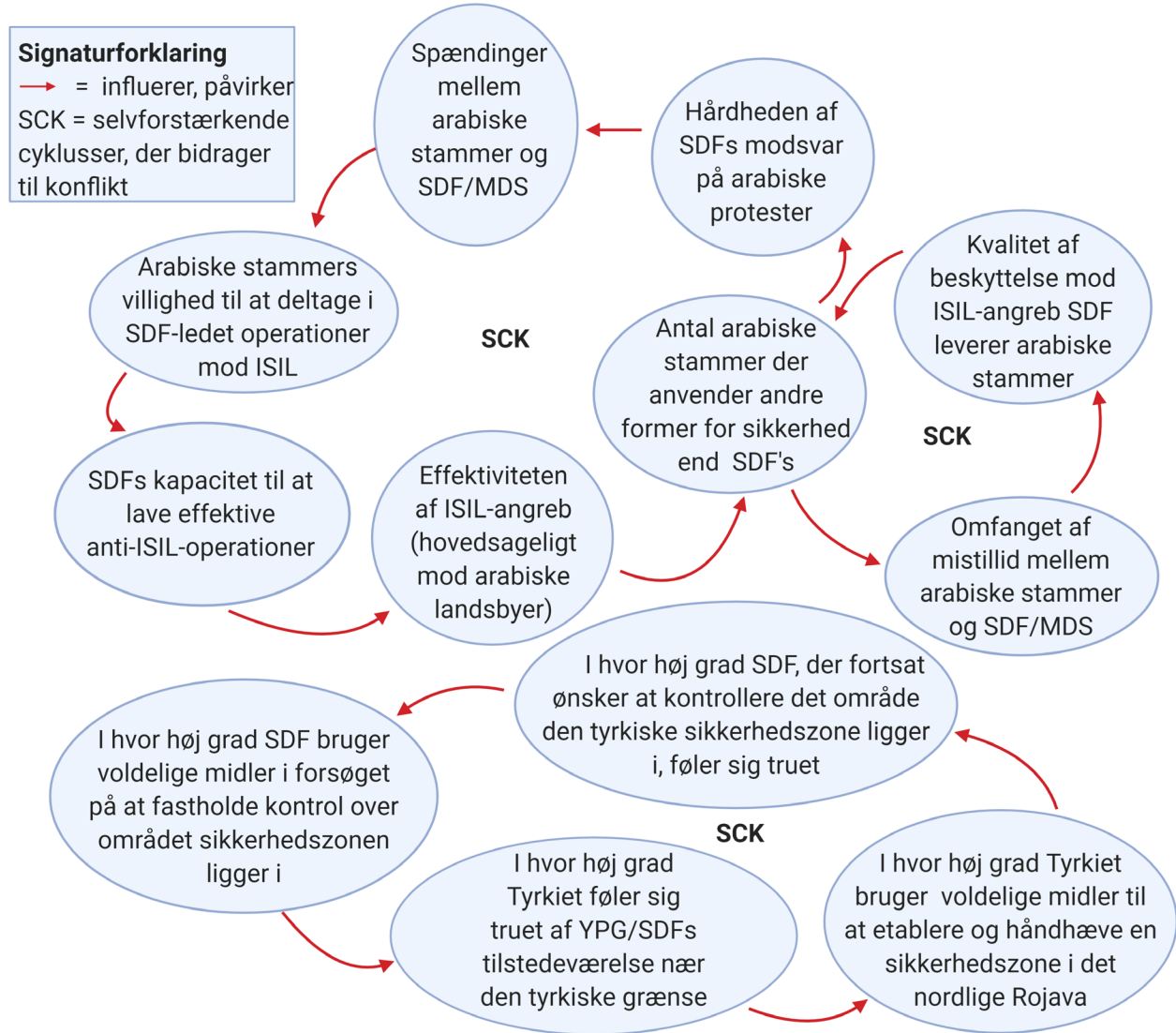
kapacitet til at påvirke konflikten markant. GFP estimerer, at den amerikanske hær består af over 2,1 millioner aktive medlemmer og rangerer USA's flyvevåben som det stærkeste i verden.⁵⁷ Landets seneste omorganisering af tropper og præsident Trumps kommentarer dertil indikerer dog, at amerikanerne i øjeblikket ikke har en offervilje, der tillader dem at spille en stor rolle.⁵⁸

2. KONFLIKTDYNAMIKKER

Dynamikker, der skaber konflikt

Formålet med dette afsnit er at give et overblik over de selvforstærkende cyklusser, der bidrager til konflikt i den nordøstlige del af Syrien. Med cyklusser menes måder, hvorpå konfliktfaktorer påvirker aktører og vice versa. Med selvforstærkende menes, at disse processer holder sig selv

Selvforstærkende cyklusser der bidrager til konflikt i Nordøstsyrien

Figur 6. Tre selvforstærkende cyklusser - også kendt som konfliktodynamikker - bidrager til konflikten i Nordøstsyrien i øjeblikket.

igang og intensiveres uden ekstern påvirkning. Dynamikkerne er identificerede på baggrund af analysen ovenfor. Studiet identificerede tre selvforstærkende cyklusser, der bidrager til konflikt i Rojava. De illustreres i Figur 6 og beskrives nedenfor.

De tre cyklusser er:

1. Da SDF ikke leverer tilstrækkelig beskyttelse, vælger nogle arabiske stammer at trække sig ud af SDF-ledte operationer mod ISIL i frustration. Det mindsker SDF's tillid til stammerne og sænker effektiviteten af operationerne. Som resultatet deraf udfører terrorgruppen effektive angreb mod arabiske stammer, hvilket igen øger stammernes frustration. Derudover har SDF håndteret stammernes foreløbigt fredelige protester i arabiskdominerede områder med midler, der medfører civile dødsfald. Arabernes frustration øges yderligere, hvilket igen får flere stammer til at trække sig ud af operationer mod ISIL.

2. Utilfredse med kvaliteten af SDF's beskyttelse vælger nogle arabiske stammer at alliere sig med den syriske regering og ISIL. Det øger mistillid og spændinger mellem SDF og de arabiske stammer. Kvaliteten af SDF's beskyttelse falder som et resultat deraf. Det øger igen de arabiske stammers utilfredshed med kvaliteten af den sikkerhed, SDF leverer.

3. Tyrkiet føler sig truet af tilstedeværelsen nær den tyrkisk-syriske grænse af den militante, kurdiske gruppe Folkets Forsvarsheder (YPG), som er en del af SDF. Som en konsekvens deraf bruger tyrkerne og SNA voldelige midler til at etablere og håndhæve en sikkerhedszone i det nordlige Rojava. SDF, der fortsat ønsker at kontrollere det område, den tyrkiske sikkerhedszone ligger i, bruger voldelige midler i forsøget på at fastholde kontrol over området. SDF's brug af vold styrker Tyrkiets ønske om, at SDF/YPG ikke er til stede nær den tyrkisk-syriske grænse.

Dynamikker, der deeskalerer konflikt

Studiet identificerede ikke nogen selvforstærkende cyklusser, der i øjeblikket bidrager til fred i det nordøstlige Syrien.

3. SCENARIER

Mulige udviklinger i Rojava november 2019 til november 2020

Med udgangspunkt i analysen skitserer dette afsnit

tre mulige scenarier for, hvordan konflikten i det nordøstlige Syrien udvikler sig de næste 12 måneder. Efter hvert scenarie er der inkluderet anbefalinger til hvilke strategiske overvejelser et eventuelt dansk modsvar bør inkludere. Det er altså anbefalinger til, hvad rammen for beslutninger om danske bidrag skal være, hvis situationen i Rojava bevæger sig mod et af de tre scenarier. Danmarks prioriteter for at bidrage til at stabilisere Syrien - at bidrage til en reduktion af regional usikkerhed, terrorisme, migration og længerevarende flygtningekriser - er rammen for anbefalingerne. Præmissen for anbefalingerne er derfor, at prioriteterne ikke ændres frem til november 2020. Scenarierne beskriver tre forskellige udviklingsspor: 1) Det centrale scenarie, "Skrøbeligt, men relativt stabilt", 2) et scenarie, der forudsiger en forværring af situationen, "Forværring", og 3) et der forudsiger en forbedring af situationen, "Forbedring". Nordøstsyrien antages i øjeblikket at følge sporet "Skrøbeligt, men relativt stabilt". Det betragtes derfor som det scenarie, der er størst chance for bliver realiseret i det næste år. Dog skal der tages højde for, at det er meget vanskeligt at forudsige, hvordan situationen i Rojava vil udvikle sig.

Skrøbeligt, men relativt stabilt

Rusland og Iran er tilfredse med status quo, da deres fælles strategiske mål - at Syriens nuværende regering fastholder magten - ser ud til at opfyldes. Rusland bruger derfor sin diplomatiske og militære kapacitet til at overbevise SDF, Syriens og Tyrkiets regeringer om at mindske deres brug af vold til at afgøre, hvem der skal kontrollere områderne omtalt som Tyrkiets sikkerhedszone.

SDF og Tyrkiets forhold er fortsat anstrengt og sporadiske sammenstød fortsætter i zonen på nær i de områder, som Syrien og Ruslands militær kontrollerer. Migration forekommer fortsat, men i mindre omfang end i oktober 2019.

SDFs motivation til at bekæmpe ISIL og levere sikkerhed i arabiskdominerede områder daler i takt med, at kurdisk autonomi i Rojava ikke længere er muligt på grund af USA's afbrudte støtte. Som konsekvens deraf allierer arabiske stammer sig i stigende grad med ISIL, hvorfor terrorgruppens kapacitet til at angribe syriske mål vokser.

Anbefalinger

Reduktion af usikkerhed og migration

- Advoker for at fastholde eller genoptage EU's stop af våbeneksport til Tyrkiet. Overvej andre sanktionsmuligheder mod Tyrkiet, og hvordan tilførsel af våben til SDF kan bremses.

- Giv civile og militære bidrag til en eventuel fredsbevarende FN-styrke og advokér for et mandat, der har fokus på at reducere kampe mellem SDF og Tyrkiet samt gøre arabiske stammer mindre sårbare overfor ISIL-angreb.
- Humanitært arbejde skal fortsætte, hvor det er muligt.

Konfliktløsning

- Styrk lokal kapacitet til fredelig konfliktløsning i områder med spændinger mellem SDF og arabiske stammer.
- Giv udtryk for politisk opbakning til Astana-fredsforhandlingerne.
- Giv udtryk for politisk opbakning til Geneve-forhandlingerne, hvis de viser sig frugtbare og fortsat har opbakning fra størstedelen af konfliktens hovedaktører.
- Advokér for at SDF og Tyrkiet bruger tillidsopbyggende interaktioner som fx at løslade modstanderens tilfangetagne kvinder og børn.

Forværring

Rusland og Iran er tilfredse med status quo, da deres fælles strategiske mål - at Syriens nuværende regerings fastholder magten - ser ud til at opfyldes. De to lande bidrager i begrænset omfang til at stabilisere Nordøstsyrien, men præsident Putin vælger ikke at gøre brug af Ruslands diplomatiske og militære kapacitet til at overbevise SDF, Syriens og Tyrkiets regeringer om at mindske deres brug af vold til at afgøre, hvem der skal kontrollere områderne omtalt som Tyrkiets sikkerhedszone. Det undlader han for ikke at risikere sit gode forhold til SDF og Tyrkiet.

SDF og Tyrkiets forhold er fortsat anstrengt og sporadiske sammenstød fortsætter i zonen på nær i de områder, som Syriens og Ruslands militær kontrollerer. Migration forekommer fortsat, men i mindre omfang end i oktober 2019.

SDF's motivation til at bekæmpe ISIL og levere sikkerhed i arabiskdominerede områder daler signifikant i kraft med, at det bliver tydeligt, at den afbrudte støtte fra USA umuliggør kurdisk autonomi i Rojava. Som konsekvens deraf allierer stort set alle arabiske stammer sig med ISIL, hvorfor terrorgruppens kapacitet til at angribe syriske mål vokser markant.

Anbefalinger

Reduktion af usikkerhed, migration og terrorisme

- Tilskynd til politisk dialog - stop vold, undgå grusomheder
- Støt udvidede sanktioner mod Tyrkiet og om muligt SDF/MDS gennem EU.

- Iværksæt ekstra beskyttelse af civile, herunder særligt børn.
- Fortsæt humanitær hjælp, hvor det er muligt.
- Giv civile og militære bidrag til en eventuel fredsbevarende FN-styrke og advokér for et mandat, der har fokus på at reducere kampe i det nordlige Rojava og gøre arabiske stammer mindre sårbare overfor ISIL-angreb.

Konfliktløsning

- Styrk lokal kapacitet til fredelig konfliktløsning i områder med spændinger mellem SDF og arabiske stammer.
- Giv udtryk for politisk opbakning til Astana-fredsforhandlingerne
- Giv udtryk for politisk opbakning til Geneve-forhandlingerne, hvis de viser sig frugtbare og fortsat har opbakning fra størstedelen af konfliktens hovedaktører.
- Advokér for at SDF og Tyrkiet bruger tillidsopbyggende interaktioner som f.eks. at løslade modstanderens tilfangetagne kvinder og børn.

Forbedring

Rusland og Iran er tilfredse med status quo, da deres fælles strategiske mål - at Syriens nuværende regerings fastholder magten - ser ud til at opfyldes. Rusland bruger derfor sin diplomatiske og militære kapacitet til at overbevise SDF, Syriens og Tyrkiets regeringer om at mindske deres brug af vold til at afgøre, hvem der skal kontrollere områderne omtalt som Tyrkiets sikkerhedszone.

SDF og Tyrkiet respekterer i stor udstrækning Tyrkiets sikkerhedszone og spændingerne mellem dem falder. Derfor forekommer kun få tilfælde af ny migration og i væsentlig mindre omfang end i oktober 2019. Mange civile vender tilbage til deres hjembyer, hvor ressourcerne vil være knappe som konsekvens af de mange års krig.

SDF's motivation til at bekæmpe ISIL og levere sikkerhed i arabiskdominerede områder daler i kraft med, at det bliver tydeligt, at den afbrudte støtte fra USA gør, at kurdisk autonomi i Rojava ikke er mulig. Som konsekvens deraf allierer arabiske stammer sig i stigende grad med ISIL, hvorfor terrorgruppens kapacitet til at angribe syriske mål vokser.

Anbefalinger

Reduktion af usikkerhed og migration

- Oprethold nødvendig humanitær bistand, særligt i forbindelse med hjælp, støtte og reintegration af tilbagevendende.
- Giv civile og militære bidrag til en eventuel fredsbevarende FN-styrke og advokér for et mandat, der har fokus på at gøre arabiske stammer mindre sårbare overfor ISIL-angreb.

Konfliktløsning

- Giv udtryk for politisk opbakning til Geneve-forhandlingerne, hvis de viser sig frugtbare og fortsat har opbakning fra størstedelen af konfliktens hovedaktører.
- Undersøg om politisk dialog med MDS gennem multilaterale kanaler er muligt. Motiver MDS til reelt at implementere Rojavas grundlovs principper om politisk pluralisme.
- Undersøg om politisk dialog med MDS gennem multilaterale kanaler er muligt. Motiver MDS til reelt at implementere Rojavas grundlovs principper om politisk pluralisme.

LITTERATURLISTE

1. Syria – Iraq Peace and Stabilisation Programme (2019-2021), Danish Ministry of Foreign Affairs and Danish Ministry of Defence: <https://um.dk/da/udenrigspolitik/udenrigspolitiske-nyheder/newsdisplaypage/?newsid=bae43a19-8574-4e54-a103-10a799bf1292> <https://um.dk/da/danida/strategi%20og%20prioriteter/>
2. The Constitution of the Rojava Cantons: <https://civiroglu.net/the-constitution-of-the-rojava-cantons/>
3. US deploying more troops around Syria oil fields after killing of Isis leader, The Guardian: <https://www.theguardian.com/us-news/2019/oct/28/syria-us-troops-oil-fields-isis>
4. Kurdish forces backed by US strike deal with Syria's Assad, in major shift in 8-year war, CNN: <https://edition.cnn.com/2019/10/14/middleeast/syria-turkey-kurds-civilians-isis-intl-hnk/index.html>
5. Turkey-Syria offensive: Erdogan vows to press on with 'safe zone' plan, BBC: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-50064546>
6. Erdogan Threatens to flood Europe with 3.6 million refugee as Syria offensive forces tens of thousands to flee, Independent: <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/erdogan-syria-turkey-kurds-europe-refugees-invasion-sdf-latest-middle-east-a9150271.html>
7. EU countries agree to suspend arms exports to Turkey, Politico: <https://www.politico.eu/article/turkey-kurds-assault-eu-to-suspend-arms-exports/>
8. German defense chief recommends international security zone in Syria, Deutsche Welle: <https://www.dw.com/en/german-defense-chief-recommends-international-security-zone-in-syria/a-50924304>
9. German minister's Syria plan falls flat, Politico: <https://www.politico.eu/article/german-ministers-syria-plan-falls-flat-annegret-kramp-karrenbauer/>
10. Special Envoy Hails Formation of Constitutional Committee as 'Sign of Hope for Long-Suffering Syrians' in Briefing to Security Council, Reliefweb: <https://reliefweb.int/report/syrian-arab-republic/special-envoy-hails-formation-constitutional-committee-sign-hope-long>
11. Syria: Constitutional Committee Reaches Breakthrough Despite 'Disagreements', Asharq Al-Awsat: <https://aawsat.com/english/home/article/1974171/syria-constitutional-committee-reaches-breakthrough-despite-disagreements>
12. 45-member body of Syrian Constitutional Committee raises hope, Daily Sabah: <https://www.dailysabah.com/politics/2019/11/05/45-member-body-of-syrian-constitutional-committee-raises-hope>
13. Syria war: UN-backed talks on new constitution begin in Geneva, BBC: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-50233661>
14. OCHA Syria Flash Update #10 Humanitarian impact of the military operation in northeastern Syria 26-28 October 2019, UNOCHA: <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/>

resources/OCHA-Syria_Flash-Update-10_NES_26-28Oct2019.pdf

15. 100 ISIS prisoners are now at large — 'We do not know where they are,' a US official says, Business Insider: <https://www.businessinsider.com/100-isis-prisoners-have-escaped-since-turkish-invasion-of-syria-2019-10?r=US&IR=T>

16. The Trump Administration's Syria Policy: Perspectives from the Field, the Committee on Oversight and Reform of the U.S. House of Representatives: <https://oversight.house.gov/legislation/hearings/the-trump-administration-s-syria-policy-perspectives-from-the-field>

17. Squaring the Circles in Syria's North East, International Crisis Group: <https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/eastern-mediterranean/syria/204-squaring-circles-syrias-north-east>

18. Turkey-Syria offensive: 'Hundreds' of IS relatives escape camp, BBC: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-50029540>

19. Protests in Deir Ezzor: Causes and Main Demands, Chatham House: <https://syria.chathamhouse.org/research/protests-in-deir-ezzor-causes-and-main-demands-1>

20. The future of northeast Syria, Atlantic Council: <https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/report/the-future-of-northeast-syria/>

21. Syria's Kurds dreamt of a 'Rojava revolution'. Assad will snuff this out, The Guardian: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2019/oct/27/syria-kurds-dreamt-of-rojava-revolution-assad-will-snuff-this-out>

22. The Circassians in Syria refers to the Circassian diaspora, some of whom settled in Syria (then part of the Ottoman Empire) in the 19th century. They moved to Syria after a forced migration to the Ottoman Empire resulting from a Russian invasion in the early 1860s. Most pre-Civil War estimates put the Circassian population at around 100,000. They are predominantly Sunni Muslims.

23. SDF arrest leaders in its ranks on charges of corruption and managing smuggling from the river crossings, Syrian Observatory for Human Rights: <http://www.syriahr.com/en/?p=140277>

24. The Autonomous Administration in Northern Syria: Questions of Legitimacy and Identity, Omran Center for Strategic Studies: <https://omranstudies.org/publications/papers/the-autonomous-administration-in-northern-syria-questions-of-legitimacy-and-identity.html>

25. The Kurds are creating a state of their own in northern Syria, The Economist: <https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2019/05/23/the-kurds-are-creating-a-state-of-their-own-in-northern-syria>

26. Will Syria's Kurds succeed at self-sufficiency?, Al-Monitor: <https://web.archive.org/web/20160508233809/http://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/04/kurdish-areas-northern-syria-economy-self-sufficiency.html>

27. In Syria, Russia Is Pleased to Fill an American Void, The New York Times: <https://www.nytimes.com/2019/10/15/world/middleeast/kurds-syria-turkey.html>

28. Russia Isn't Getting the Recognition It Deserves on Syria, Truthdig: <https://www.truthdig.com/articles/russia-isnt-getting-the-recognition-it-deserves-on-syria/>

29. Kurds strike deal with Russia and Syria to stem Turkish assault, Financial Times: <https://www.ft.com/content/8139b25e-eda6-11e9-ad1e-4367d8281195>

30. Russia Military Strength, Global Firepower: https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=russia

31. Syria Military Strength, Global Firepower: https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=syria

32. What You Need to Know About Chemical Weapons Use in Syria, Arms Control Association: <https://www.armscontrol.org/blog/2018-09-23/what-you-need-know-about-chemical-weapons-use-syria>

33. Syrian Democratic Forces, Global Security: <https://www.globalsecurity.org/military/world/para/sdf.htm>

34. The Kurdistan Workers' Party or PKK is a Kurdish far-left militant and political organisation based in Turkey and Iraq. Since 1984 the PKK has been involved in an armed conflict with the Turkish state (with a two-year cease-fire during 2013–2015). PKK's initial objective was achieving an independent Kurdish state. Later they changed it to a demand for equal rights and Kurdish autonomy in Turkey. Sources: White, Paul (2015). The PKK: Coming Down from the Mountains. Zed Books Ltd. ISBN 9781783600403. Retrieved 24 July 2017. Stanton, Jessica A. (2016). Violence and Restraint in Civil War: Civilian Targeting in the Shadow of International Law. Cambridge University Press. p. 217. ISBN 9781107069107. Retrieved 24 July 2017. France-Presse, Agence (2 February 2016). "Turkish lecturer to be put on trial for posing exam question on PKK leader". The Guardian. Retrieved 24 July 2017.

. Ever closer to independence". The Economist. Retrieved 24 July 2017.

35. PKK er elefanten i rummet, Information: <https://www.information.dk/udland/2015/02/pkk-elefanten-rummet>

36. Turkey v Syria's Kurds: The short, medium and long story, BBC October 2019: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-49963649>

37. Kurdish-Syrian Pact Scrambles Mideast Alliances, The Wall Street Journal: <https://www.wsj.com/articles/assad-widens-grip-in-syria-after-u-s-pullback-pact-with-kurds-11571077050>

38. Arabs in Syria's Deir al-Zor protest against ruling Kurdish militia: residents, Reuters: <https://www.reuters.com/article/us-syria-kurds-protests/arabs-in-syrias-deir-al-zor-protest-against-ruling-kurdish-militia-residents-idUSKCN1S40RD>

39. The end of an era: 60,000 strong US-trained SDF partner force crumbles in a week under heavy Turkish assault Military Times: <https://www.militarytimes.com/2019/10/14/the-end-of-an-era-60000-strong-us-trained-sdf-partner-force-crumbles-in-a-week-under-heavy-turkish-assault/>
40. US-led coalition praises SDF's anti-ISIS efforts amid Turkish threats, Kurdistan 24: <https://www.kurdistan24.net/en/news/14faf2a4-c864-49ff-a5ff-8eb4be900173>
41. Turkey Syria offensive: Russia deploys troops to border, BBC News: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-50152235>
42. Turkish-Backed Forces Are Freeing Islamic State Prisoners, Foreign Policy: <https://foreignpolicy.com/2019/10/14/turkish-backed-forces-freeing-islamic-state-prisoners-syria/>
43. Turkey Military Strength, Global Firepower: https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=turkey
44. GRAFIK Fra storhed til fald: Islamisk Stat taber terræn i Syrien og Irak, Danmarks Radio: <https://www.dr.dk/nyheder/udland/grafik-fra-storhed-til-fald-islamisk-stat-taber-terraen-i-syrien-og-irak>
45. ISIS Fast Fact, CNN: <https://edition.cnn.com/2014/08/08/world/isis-fast-facts/index.html>
46. UN Warns Islamic State Leader Plotting Comeback from Iraq, Watchin Extremism: <https://www.voanews.com/middle-east/un-warns-islamic-state-leader-plotting-comeback-iraq>
47. ISIS Is Already Rising From the Ashes, Foreign Affairs: <https://www.foreignaffairs.com/articles/middle-east/2019-10-16/isis-already-rising-ashes>
48. Iran militias expel Assad-linked group from east Syria province, Memo Middle East Monitor: <https://www.middleeastmonitor.com/20190916-iran-militias-expel-assad-linked-group-from-east-syria-province/>
49. International Crisis Group, Al-Tanf, Syria <https://www.crisisgroup.org/trigger-list/iran-us-trigger-list/flashpoints/al-tanf-syria>
50. Iran-Iraq War, Encyclopaedia Britannica: <https://www.britannica.com/event/Iran-Iraq-War>
51. Iranian Strategy in Syria, Institute of the Study of War: <https://web.archive.org/web/20160201135117/http://www.understandingwar.org/report/iranian-strategy-syria>
52. Iran's Unwavering Support to Assad's Syria, Combating Terrorism Center: <https://ctc.usma.edu/irans-unwavering-support-to-assads-syria/>
53. Iran Military Strength, Global Firepower: https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=iran
54. Tehran: 2,100 Iranian soldiers killed in Syria and Iraq, Middle East Monitor <https://www.middleeastmonitor.com/20180307-tehran-2100-iranian-soldiers-killed-in-syria-and-iraq/>
55. Syria Weekly: Saudi Arabia reconnects with Syria's tribes to check Iran's dominance in the east , The New Arab: <https://www.alaraby.co.uk/english/indepth/2019/9/22/Syria-Weekly-Is-a-Saudi-Iran-proxy-war-brewing>
56. 'Banditry': Russia slams US as troops move back into Syria, The Guardian: <https://www.theguardian.com/world/2019/oct/26/russia-us-troops-syria-oil-isis>
57. United States Military Strength, Global Firepower: https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=united-states-of-america
58. US forces return to north Syria after withdrawal, Middle East Monitor: <https://www.theguardian.com/world/2019/oct/26/russia-us-troops-syria-oil-isis>
59. The Constitution of the Rojava Cantons: <https://civiroglu.net/the-constitution-of-the-rojava-cantons/>

KONTAKT RIKO

SEKRETARIATET

Julie Raasteen, *sekretariatsleder:*

E: int@riko.nu

T: +45 2386 3363

Zoe Burke, *politisk praktikant:*

E: zoe.burke@riko.nu

